

Број :

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
СУДА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2007. ГОДИНУ**

Сарајево, мај 2008. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
II	НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	4
1.	Реализација ранијих препорука	4
2.	Оцјена система интерних контрола и управљања буџетом	4
2.1.	Приходи које остварује Суд	4
2.2.	Буџет	5
2.3.	Извршење буџета	5
III	КОРЕСПОНДЕНЦИЈА	6

Прилог : Табела 1 'Извршење буџета за 2007. годину'.

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Основ за ревизију

На основу Закона о ревизији институција Босне и Херцеговине («Службени гласник БиХ», број: 12/06) извршили смо ревизију финансијских извјештаја у **Суду Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Суд), који се односе на годину која се завршава 31.12.2007. (Биланса стања, Посебних прегледа уз Биланс стања и Анализе извршења буџета).

Одговорност менаџмента/ревизора

Руководство Суда одговорно је за припрему финансијских извјештаја, законитост извршених трансакција и намјенско кориштење средстава. Руководство је такођер одговорно за увођење система интерних контрола којима се осигурава поуздано управљање јавним средствима. Наша одговорност, као вањског ревизора, прописана је Законом о ревизији, стандардима ревизије и Етичким кодексом за ревизоре јавног сектора.

Сходно томе, наша одговорност је изражавање мишљења о томе да ли су финансијски извјештаји поуздани и да ли биланси у потпуности одражавају резултате извршења буџета. Такођер, наша одговорност је да процијенимо да ли руководиоци институције примјењују законе и прописе, користе средства за одговарајуће намјене и да оцијенимо финансијско управљање, функцију интерне ревизије и системе интерних контрола.

Циљ и дјелокруг ревизије

Ревизију смо обавили у складу са Ревизионим стандардима Међународне организације врховних ревизионих институција – ISSAI и Међународним стандардима ревизије. Ревизија укључује испитивање, на бази извршених тестирања, доказа који су релевантни за исказане износе и објављивања у финансијским извјештајима, те регуларност финансијских трансакција које су укључене у финансијске извјештаје.

Ревизија је планирана и извршена тако да се добију информације и објашњења која сматрамо неопходним за осигуравање довољних доказа који пружају разумно увјерење да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане грешкама, преваром или другим нерегуларним радњама и да су средства утрошена у складу са одобреним буџетом и другим прописима. Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разуман основ за наше мишљење.

Суд је користио услуге колективног животног осигурања запослених за 2007. годину на основу уговора који је закључен са Триглав осигурањем, добављачем који је изабран отвореним поступком. Укупни трошкови осигурања који су остварени у 2007. износили су **6.740,00 КМ** (детаљније у точки 2.3.).

По нашем мишљењу:

Финансијски извјештаји Суда за 2007. годину приказују реално и истинито финансијско стање на дан 31. децембра 2007. године и у складу су са Правилником о финансијском извјештавању и Правилником о рачуноводству институција Босне и Херцеговине.

У свим материјално значајним аспектима расходи Суда су употријебљени за сврхе које је одредио Парламент Босне и Херцеговине и у складу су са релевантним прописима, осим за ефекте који су исказани у тачки 1. горе .

Сарајево, мај 2008. године

II НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

1. Реализација ранијих препорука

Освртом на препоруке ревизије у Извјештају о ревизији за 2006. годину, као и увидом у реализоване активности које су наведене у одговору о предузетим активностима, утврдили смо да је Суд отклонио споменуте слабости, али да је потребно и даље унапређење ових сегмената пословања.

Реализоване препоруке:

- Суд је покренуо иницијативу да се у складу са тачком 5. Одлуке високог представника, изврши упис права власништва на згради и земљишту у оквиру комплекса 'Рамиз Салчин' у Сарајеву у корист Босне и Херцеговине.
- Суд је посветио више пажње примјени Закона о јавним набавкама, уважавајући препоруке ревизије у дијелу тендерске документације, склапања уговора и обавезе слања извјештаја о поступку набавке Агенцији за јавне набавке.

Активности које су у току:

- Суд је наставио са активностима на унапређењу система интерних контрола према Водичу за ефикасну интерну контролу и COSO моделу интерних контрола. Иако Правилник о интерној контроли Суда не садржава свих пет компоненти, он ипак задовољава основне принципе интерних контрола.

2. Оцјена система интерних контрола и управљања буџетом¹

Ревизија је извршила испитивање система интерних контрола, административних и рачуноводствених процедура и квалитета финансијског управљања у Суду. Циљ ових испитивања је био да се увјеримо у којој мјери су оперативни циљеви остварени и колико су поуздани подаци на којима се базирају годишњи финансијски извјештаји, те да ли је финансијско управљање у складу са прописима.

2.1. Приходи које остварује Суд

Један од елемената контролног окружења је и дефинисање одговорности и надлежности појединих организационих јединица у комуникацији са Одјелом за материјално-финансијске послове. Овдје првенствено мислимо на слабости у дијелу комуникација писарнице и овог одјела везано за евидентирање и праћење 'властитих прихода'. Наиме, приходи Суда који се наплаћују преко ЈРТ заводе се (евидентирају) у писарни Одјела I, II и III Кривичног и Апелационог одјељења. Из разговора са одговорним лицима нисмо се могли увјерити да Суд има попис предмета у којима је одредио да трошкове кривичног поступка сноси осуђено лице, те да за такве предмете има датум правоснажности пресуде и тренутно стање у односу на наплату трошкова. Исто тако нисмо се увјерили да Суд прати и редовно савњава уплаћене приходе по наведеним предметима с Министарством финансија и трезора БиХ, које је и надлежно за прикупљање и евидентирање прихода. Из напријед наведеног се види да Суд нема евиденцију о стварно ненаплаћеним потраживањима по окончаним предметима.

Одговорност за успостављање система интерних контрола везана је за руководство Суда, с обзиром да ће увођење система интерних контрола заснованог на моделу од пет

¹ Сагласно члану 13. став 2. Закона о ревизији институција Босне и Херцеговине ревизија оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и систем интерних контрола о чему не изражава мишљење већ извјештава о уоченим слабостима.

компоненти (COSO модел) највише користити руководству. Такав систем осигураће (у разумној мјери) заштиту пословања од евентуалних превара, грешака или злоупотреба.

Препорука

Суд треба, без одлагања, унаприједити систем интерних контрола у складу са Водичем за ефикасне интерне контроле и COSO моделом система интерних контрола на бази пет компоненти, а све у циљу отклањања ризика од евентуалних грешака и злоупотреба у пословању Суда.

Суд треба да успостави ефикасне контроле са аспекта свеобухватности прикупљања и контроле прихода које остварује Суд, а који се реализују преко Јединственог рачуна трезора, те од Министарства финансија и трезора БиХ тражи јасну инструкцију везано за евидентирање, праћење и сравњење ових прихода.

2.2. Буџет

Буџет Суда за 2007. годину одобрен је у износу од 8.162.029,00 КМ, а реализован у износу од 7.482.880,00 КМ, што је 91,68% у односу на одобрени буџет. Иако није било значајних одступања од одобреног и извршеног буџета, анализом буџета смо се увјерили да поједине буџетске позиције имају низак проценат реализације у односу на тражени и одобрени буџет. Буџет је планиран и одобрен на бази 165 запослених, а остварен са 150 запослених (број запослених са 31.12.2007. године), што је један од разлога да је у Суду остало резервисаних, а неутрошених 679.149 КМ буџетских средстава.

Слабост система интерних контрола овог процеса огледа се у недовољно ефикасном кориштењу–резервисању буџетских средстава, јер се резервише више средстава него што је то потребно за нормално функционисање и остваривање законом прописаних функција Суда, а с друге стране, постоји реална могућност да због недостатка средстава у другим институцијама остају значајни пројекти који нису могли бити планирани нити реализовани у текућој години.

Препорука

Сачинити анализу планираног и извршеног буџета по појединим буџетским ставкама, те процијенити оптималан број извршилаца и реалан износ потребних средстава. Такођер је потребно да Суд прати динамику извршења буџета и да у случају стварања резерви у буџету обавијести Министарство финансија и трезора о евентуалној прерасподјели средстава на кориснике буџета којима буџет може бити недовољан.

2.3. Извршење буџета/расходи

Трошкови осигурања: Суд је користио услуге колективног животног осигурања запослених за 2007. годину на основу уговора који је закључен са Триглав осигурањем, добављачем који је изабран отвореним поступком. Укупни трошкови осигурања који су остварени у 2007. години износили су **6.740,00 КМ**.

Сматрамо да се осигурање запослених није могло реализовати из буџетских средстава с обзиром да таква могућност није била предвиђена инструкцијама Министарства финансија и трезора БиХ о планирању буџета за 2007. годину, а доводи у питање и коначну намјену ових средстава.

Препорука:

Суд треба да обустави плаћања по основу колективног животног осигурања или у договору са осигуравајућом кућом настави реализацију уговора обуставама из плаћа лица заинтересованих за овај начин осигурања.

III КОРЕСПОНДЕНЦИЈА

Суду је уручен Нацрт извјештаја о ревизији за 2007. годину на разматрање и достављање евентуалних нових доказа и коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од 15 дана, Суд није доставио коментаре на налазе садржане у Нацрту извјештаја о ревизији. По том основу овај Извјештај представља коначан извјештај достављен клијенту без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији.

Сарајево, мај 2008. године

**ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ
РЕВИЗОРА**

мр Драган Кулина

М.П.

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Миленко Шего